

6–11-VUOTIAAN LAPSEN ASTMAN HOITO

Kaavio | 29.3.2022

Taudin kuvaus	Jaksoittain oireileva astma	Jatkuvaoireinen astma		
Lääkehoitotaso	1	2	3	4
GINA-porras	1	2	3–4	5
Säännöllinen lääkitys	<p>Ei säännöllistä lääkitystä.</p> <hr/> <p>Vaihtoehtoinen: jaksoittainen pieniannoksinen ICS infektioiden yhteydessä tai siitepölykaudella, voimakas-oireisilla voidaan käyttää ICS + LABA -kombinaatiota. Yli 5-vuotiailla pyri ensisijaisesti diagnoosin asettamiseen myös keuhkofunktio mittauksella.</p>	<p>Ensisijainen: pieniannoksinen ICS</p> <hr/> <p>Vaihtoehtoinen: montelukasti</p> <hr/> <p>Harkitse lääkohoito tasolla 2–4 lisähoitona siedätyshoitoa, jos on samanaikainen allerginen nuha.</p>	<p>Ensisijainen: pieni- tai keskisuuriannoksinen ICS + LABA</p> <hr/> <p>Harkitse lisälääkkeenä</p> <ul style="list-style-type: none"> • tiotropium (lievittää obstruktiota ja ehkä vähentää pahenemisvaiheita; etenkin jos obstruktio muusta hoidosta huolimatta) • montelukasti <p>Arvioi vaste ja jätä pois sellaiset lisälääkkeet, joista ei ollutkaan hyötyä tai tuli merkittäviä haittoja.</p>	<p>Ensisijainen: korkeampiannoksinen ICS + LABA + tiotropium</p> <hr/> <p>Harkitse lisälääkkeinä: dupilumabi, mepolitsumabi, omalitsumabi</p>
Tarvittaessa otettava oirelääke	<p>Nopeavaikutteinen beeta₂-agonisti (salbutamoli tai terbutaliini). Tulehdusta hoitavana oirelääkkeenä voi käyttää tarvittaessa otettavaa ICS + formoteroli -yhdistelmää, etenkin jos potilaan säännöllinen hoito sisältää sen.</p>			
Arvioi astman hallinta	 <ul style="list-style-type: none"> • Arvioi ensin, onko diagnoosi oikea, adherenssi eli ottaako potilas lääkkeitä ja ottaako ne oikein (inhalaatiotekniikka), heikentävätkö ympäristötekijät hallintaa • Lääkehoidon tehostus (step up), jos tarvetta; arvioi uudelleen 4–8 viikon kuluttua • Lääkehoidon vähentäminen (step down), jos astma on ollut hyvässä tasapainossa vähintään 6 kk • Konsultoi tai lähetä lastenallergologille tai lasten astmanhoitoon perehtyneelle lääkärille fenotyypiarvioon ja sen pohjalta jatkohoidon suunnittelua varten, jos taso 3 tai korkeampi. • Pahenemisvaiheissa anna avaavaa lääkettä tarpeen mukaan, esim. salbutamolia kolmesti ensimmäisen tunnin aikana. Harkitse OCS-kuuria vaikeaan astman pahenemisvaiheeseen. • Toistuva hoitotasapainon arviointi kontrollikäynnillä on keskeistä astman hoidossa. Arvioinneissa huomioidaan objektiiviset mittaukset, oireiden raportointi ja päivystyskäyntien määrä terveydenhuollossa. • Sisäilma-allergeenit (mm. kotieläimet) tulisi huomioida heikentyneen tasapainon arvioinnissa. Arvioi herkistymisen yhteyttä oireisiin ja altistumiseen ja tarpeen mukaan pyri vähentämään altistumista. • Jos hoitovastetta ei ole saatu 8–12 viikossa (tai voimakkaasti jatkuvasti oireilevalla lapsella jo aiemmin) ja lääkkeenottotekniikka ja hoitoon sitoutuneisuus ovat kunnossa, harkitse hoidon muuttamista ja muita diagnooseja. 			

Lyhenteet: ICS = inhaloitava kortikosteroidi, LABA = pitkävaikutteinen beeta₂-agonisti, OCS = suun kautta otettava kortikosteroidi

Modifioitu GINA 2021- ja NAEPP 2020 -suosituksista: <https://ginasthma.org/> ja <https://www.nhlbi.nih.gov/health-topics/asthma-management-guidelines-2020-updates>